

"Malûmdur ki, bir şeyin semeresi en uzak, en cem'iyetli, en nazik, en ehemmiyetli cüz'üdür." cümlesini izah eder misiniz?

Ağacın önce kökü, sonra sıra ile gövdesi, dal ve budakları, yaprağı ve en sonunda da **meyvesi** yaratılır.

Buradaki **"en uzak"** ifadesi, meyvenin en son yaratıldığını ifade eder. Yine ağacın en cem'iyetli parçası, ağacın tüm özelliklerini taşıyan meyvesidir. Ağacın dalında ve yaprağında, ağacın bütün hususiyetleri yoktur, ama ondan süzülen meyvesinde tüm hususiyetler mevcuttur. O meyvenin çekirdeğini toprağa atarsanız ondan bir ağaç çıkar.

Yine **ağacın en nazik kısmı meyvesidir**. Çünkü ağaç, **"bütün hey'etiyle meyvesine teveccüh"** eder. Kök, dal, yapmak ve çiçek hep meyveye hizmet ederler. **Nazik** olmayı şöyle de anlayabiliriz: Ağacın bazı dallarını koparsanız da hayatı devam edebilir, ama çekirdeğine az bir zarar verseniz, artık ondan bir ağaç çıkmaz.

"Kâinat bir şeceredir. Anasır onun dallarıdır. Nebatat yapraklarıdır. Hayvanat onun çiçekleridir. İnsanlar onun semereleridir. Bu semerelerden en ziyadar, nurlu, ahsen, ekrem, eşref, eltaf Seyyid-ül Enbiya Ve-l Mürselîn, İmam-ül Müttakin, Habib-i Rabb-ül Âlemîn Hazret-i Muhammed'dir."(1)

Kâinatı bir ağaca benzetildiğinde elementler o ağacın dalları, bitkiler yaprakları, hayvanlar çiçekleri, insanlar onun meyveleri olurlar. Bir ağaç her şeyiyle meyveye hizmet ettiği gibi, bu kâinat da bütün elementleriyle, bitkileri ve hayvanlarıyla insana hizmet etmektedir.

1) bk. [Mesnevi-i Nuriye, Şemme.](#)